

opusdei.org

La llibertat, un do de Déu

Us oferim en àudio i text,
l'homilia de sant Josepmaria
"La llibertat, un do de Déu"
publicada a "Amics de Déu" i
pronunciada el 10 d'abril de
1956.

11/03/2020

Disponible també a [Soundcloud](#),
[ivoox](#) i [Youtube](#)

Moltes vegades us he recordat aquella escena commovedora que ens relata l'Evangelí: Jesús és a la barca de Pere, des d'on ha parlat a la gent. Aquella multitud que el seguia ha remogut l'afany d'ànimes que consumeix el seu Cor, i el Diví Mestre vol que els seus deixebles participin ja d'aquest zel. Després de dir-los que es llancin mar endins —*duc in altum!*—,[1] suggereix a Pere que cali les xarxes per pescar.

No m'entretindré ara en els detalls, tan alliçonadors, d'aquells moments. Desitjo que considerem la reacció del Príncep dels Apòstols, a la vista del miracle: *aparteu-vos de mi, Senyor, que sóc un home pecador*. [2] Una veritat —no en tinc cap dubte— que escau perfectament a la situació personal de tothom. No obstant això, us asseguro que en topar-me durant tota la vida amb tants de prodigis de la gràcia, obrats a través de mans humanes, m'he sentit inclinat, cada

dia més, a cridar: Senyor, no us aparteu de mi, que sense Vós no puc fer res de bo.

Entenc molt bé, justament per això, aquells mots del Bisbe d'Hipona, que ressonen com un cant meravellós a la llibertat: *Déu, que et va crear sense tu,[3] no et salvarà sense tu*, perquè cadascun de nosaltres, tu i jo, ens movem sempre amb la possibilitat —la trista desventura— d'aixecar-nos contra Déu, de rebutjar-lo —potser amb el nostre capteniment— o d'exclamar: *no volem que regni sobre nosaltres.[4]*

Escollir la vida

Hem après amb agraïment, ja que percebem la felicitat a què som cridats, que totes les criatures han estat tretes del no-res per Déu i per a Déu: les racionals, els homes, tot i que perdem la raó tan sovint; i les irracionals, aquelles que tresquen per la superfície de la terra, o que

habiten en les entranyes del món, o que travessen la blavor del cel, algunes fins a mirar el sol de fit a fit. Però enmig d'aquesta meravellosa varietat, només nosaltres, els homes —no parlo aquí dels àngels— ens unim al Creador per l'exercici de la nostra llibertat: podem retre al Senyor la glòria que li correspon com a Autor de tot allò que existeix, o negar-la-hi.

Aquesta possibilitat compon el clarobscur de la llibertat humana. El Senyor ens invita; ens impulsa —perquè ens estima entranyablement!— a escollir el bé. *Mira: avui jo poso davant teu la vida amb el bé, la mort amb el mal. Si obeeixes el precepte de Jahvè, el teu Déu, que avui t'imposo, d'estimar Jahvè, el Déu, de seguir els seus camins i observar els seus manaments, decrets i preceptes, viuràs... Escull, doncs, la vida perquè visquis.*^[5]

¿Vols pensar —jo també el faig, el meu examen— si mantens immutable i ferma la teva elecció de Vida? ¿Si en sentir aquesta veu de Déu, amabilíssima, que t'estimula a la santedat, respons lliurement que sí? Tornem a girar l'esguard al nostre Jesús, quan parlava a la gent per les ciutats i els camps de Palestina. No pretén d'imposar-se. *Si vols ésser perfecte...*[6] diu al jove ric. Aquell xicot rebutjà la insinuació, i l'Evangeli diu que *abiit tristis*,[7] que se'n va anar entristit. Per això algun cop l'he anomenat *l'au trista*: va perdre l'alegria perquè es va negar a lliurar la seva llibertat a Déu.

Considereu ara el moment sublim en què l'arcàngel sant Gabriel anuncia a santa Maria el disseny de l'Altíssim. La nostra Mare escolta, i pregunta per tal d'entendre millor què li demana el Senyor; en acabat, surt la resposta ferma: *fiat*![8] —que es faci en mi segons la vostra paraula!—, el

fruit de la millor llibertat: la de decidir-se per Déu.

En tots els misteris de la nostra fe catòlica, aleteja aquest cant a la llibertat. La Trinitat Beatíssima treu el món i l'home del no-res, en un lliure devessall d'amor. El Verb baixa del Cel i pren la nostra carn amb aquest segell estupend de la llibertat en la submissió: *Heus aquí que vinc, com està escrit de mi al principi del llibre, per a complir, oh Déu!, la vostra voluntat.*[9] Quan arriba l'hora marcada per Déu per a salvar la humanitat de l'esclavitud del pecat, contemplem Jesucrist a Getsemaní, patint dolorosament fins a vessar una suor de sang,[10] que accepta espontàniament, rendint-s'hi, el sacrifici que el Pare li reclama: *com un anyell conduit a l'escorxador, com una ovella muda davant els esquiladors.*[11] Ja ho havia anunciat als seus, en una d'aquelles converses en les quals vessava el seu Cor, per

tal que tots els qui l'estimen coneguïn que Ell és el Camí —no n'hi ha d'altre— per arribar al Pare: *per això, el Pare m'estima, perquè jo dono la vida per recobrar-la altre cop. Ningú no me la pren; sinó que sóc jo qui la dono, de la meva pròpia voluntat. Tinc poder de donar-la i tinc poder de recobrar-la.*[12]

El sentit de la llibertat

Mai no podrem acabar d'entendre aquesta llibertat de Jesucrist, immensa —infinita— com el seu amor. Però el tresor preciosíssim del seu generós holocaust ens ha de moure a pensar: ¿per què m'heu deixat, Senyor, aquest privilegi, amb què sóc capaç de seguir les vostres petjades, però també d'ofendre-us? Arribem així a calibrar el recte ús de la llibertat si es disposa devers el bé; i la seva errada orientació, quan amb aquesta facultat l'home s'oblida, s'aparta de l'Amor dels amors. La

llibertat personal —que defenso i defensaré sempre amb totes les meves forces— en mena a demanar amb una seguretat convençuda, conscient també de la meva pròpia feblesa: ¿què espereu de mi, Senyor, perquè jo voluntàriament ho compleixi?

Ens ho respon Crist mateix: *veritas liberavit vos*;[13] la veritat us farà lliures. ¿Quina veritat és aquesta que inicia i consuma en tota la nostra vida el camí de la llibertat? Us la resumiré, amb l'alegria i amb la certesa que provenen de la relació entre Déu i les seves criatures: saber que hem sortit de les mans de Déu, que som objecte de la predilecció de la Trinitat Beatíssima, que som fills d'un Pare tan gran. Jo demano al Senyor que ens decidim a adonar-nos-en, a assaborir-ho de dia en dia: així obrarem com persones lliures. No ho oblideu: qui no se sap fill de Déu, desconeix la seva veritat més

íntima, i manca en la seva actuació del domini i de la senyoria propis d'aquells qui estimen el Senyor per damunt de totes les coses.

Convençeu-vos-en, per guanyar el cel ens hi hem d'obstinar lliurement, amb una decisió plena, constant i voluntària. Però la llibertat no es basta a si mateixa: li cal un nord, una guia. *No hi cap, que l'ànima faci via sense que ningú la regeixi; i per això ha estat redimida de manera que tingui Crist com a Rei, el jou del qual és suau i la càrrega lleugera, i no el diable, el regne del qual és pesant.*[14]

Rebutgeu l'engany dels qui es conformen amb una trista cridòria: llibertat, llibertat! Molts cops dins aquest mateix clam, s'hi amaga una tràgica servitud: perquè l'elecció que s'estima més l'error, no allibera: és Crist l'únic que allibera,[15] ja que només Ell és el Camí, la Veritat i la Vida.[16]

Preguntem-nos altra vegada, en la presència de Déu: Senyor, per què ens heu proporcionat aquest poder?; per què heu dipositat en nosaltres aquesta facultat d'escollir-vos o de rebutjar-vos? Vós desitgeu que emprem encertadament aquesta capacitat nostra. Senyor, què voleu que faci?[17] I la resposta diàfana, precisa: *estimaràs el Senyor, el teu Déu, amb tot el teu cor, amb tota la teva ànima i amb tota la teva ment.* [18]

Ho veieu? La llibertat adquireix el seu autèntic sentit quan s'exercita en servei de la veritat que rescata, quan es gasta cercant l'Amor infinit de Déu, que ens deslliga de tota servitud. Com més va, més augmenta el meu neguit d'anunciar amb grans crits aquesta riquesa insondable del cristià: *la llibertat de la gloria dels fills de Déu!*[19] És aquí on es resumeix *la voluntat bona, que ens*

ensenya a encalçar el bé, després de distingir-lo del mal.[20]

M'agradaria que meditéssiu sobre un punt fonamental, que ens enfronta amb la responsabilitat de la nostra consciència. Ningú no pot elegir per nosaltres: *heus aquí el grau suprem de la dignitat en els homes: que per ells mateixos, i no per altres, s'adrecin cap al bé.*[21] Molts de nosaltres hem heretat dels nostres pares la fe catòlica i, per gràcia de Déu, des que vam rebre el Baptisme, tot just acabats de néixer, començà en l'ànima la vida sobrenatural. Però hem de renovar, al llarg de la nostra existència —i fins i tot al llarg de cada jornada— el determini d'estimar Déu per damunt de totes les coses. *És cristià, vull dir un veritable cristià, qui se sotmet a l'imperi de l'únic Verb de Déu,*[22] sense assenyalar condicions en aquest acatament, disposat a resistir la temptació diabòlica amb la

mateixa actitud de Crist: *el Senyor, el teu Déu adoraràs, i només a Ell serviràs.*[23]

Llibertat i donació

L'amor de Déu és gelós; no se satisfà si hom acudeix a la seva cita imposant condicions: espera amb impaciència que ens donem del tot, que no ens guardem en el cor els racons obscurs, on no arriben el goig i l'alegria de la gràcia i dels dons sobrenaturals. Tal vegada pensareu: el fet de respondre que sí a aquest Amor exclusiu, ¿no és potser perdre la llibertat?

Amb l'ajuda del Senyor que presideix aquesta estona d'oració, amb la seva llum, espero que tant per vosaltres com per mi quedi encara més definit aquest tema. Cadascun de nosaltres ha experimentat alguna vegada el fet que servir Crist Senyor Nostre comporta dolor i fatiga. Negar aquesta realitat, suposaria no haver-

se trobat amb Déu. L'ànima enamorada sap que quan ve aquest dolor, es tracta d'una impressió passatgera i aviat descobreix que el pes és lleuger i la càrrega suau, perquè és Ell qui ho porta a les seves espatlles, tal com es va abraçar a la creu quan estava en joc la nostra felicitat eterna.[24] Però hi ha homes que no ho entenen, que es rebel·len contra el Creador —una rebel·lió impotent, mesquina, trista—, que repeteixen encegats la queixa inútil que recull el Salm: *trenquem els seus lligams i traguem-nos el seu jou del damunt!*[25] Es resisteixen a complir, amb un heroic silenci, amb naturalitat, sense lluïment i sense lamentacions, la tasca dura de cada dia. No entenen que la Voluntat divina, també quan es presenta amb matisos de dolor, d'exigència feridora, coincideix exactament amb la llibertat, que solament resideix en Déu i en els seus designis.

Són ànimes que fan barricades amb la llibertat. La llibertat, la meva llibertat! La tenen i no la segueixen; la miren, la posen com un ídol de fang dins el seu enteniment mesquí. Això és llibertat? ¿Quin profit en treuen, d'aquesta riquesa, sense un compromís seriós, que orienti tota l'existència? Un comportament així s'oposa a la categoria pròpia, a la noblesa, de la persona humana. Falta la ruta, el camí clar que informi els passos damunt la terra: aquestes ànimes —les heu trobades, com jo— es deixaran arrossegar després per la vanitat pueril, per la ufanor egoista, per la sensualitat.

Llur llibertat es demostra estèril, o bé dóna fruits ridículs, també humanament. Qui no escull —amb plena llibertat!— una norma recta de conducta, tard o d'hora es veurà manejat per d'altres, viurà en la indolència —com un paràsit—, subjecte a allò que els altres

determinin. Es prestarà a ésser sacsejat per qualsevol cop de vent, i els altres ho resoldran tot sempre per ell. *Aquests núvols són sense aigua, portats d'ací d'allà per les ventades, arbres tardorencs, infructuosos, morts dues vegades, sense arrels,*[26] per més que s'encobreixin amb un xerroteig continuat, amb pal·liatius amb els quals intenten d'esfumar l'absència de caràcter, de valentia i d'honradesa.

Però no em coacciona ningú!, repeteixen obstinadament. Ningú? Tots coaccionen aquesta il·lusòria llibertat, que no s'arrisca a acceptar responsablement les conseqüències d'actuacions lliures, personals. On no hi ha amor de Déu, s'hi fa un buit d'exercici individual i responsable, de la pròpia llibertat: allí —malgrat les aparences— tot és coacció. L'indecís, el qui és irresolut, és com una matèria blanca a mercè de les circumstàncies; qualsevol l'emmotlla

al seu voler i, abans que res, ho fan les passions i les tendències pitjors de la naturalesa ferida pel pecat.

Recordeu la paràbola dels talents.

Aquell servent que en rebé un, podia —com els seus companys— emprar-lo bé, mirar que li rendís, aplicant les qualitats que posseïa. I què delibera? El preocupa la por de perdre'l. Bé.

Però, i després? El colga!^[27] I allò no dóna fruit. No oblidem aquest cas de por malaltissa d'aprofitar

honradament la capacitat de treball, la intel·ligència, la voluntat, *tot*

l'home. El colgo —sembla afirmar aquest desgraciat—, però la meua llibertat queda salva! No. La llibertat s'ha inclinat vers quelcom de molt concret, vers la sequedat més pobra i àrida. Ha pres partit, perquè no tenia més remei que triar: però ha triat malament.

Res no és més fals que oposar la llibertat a la pròpia donació, ja que

aquesta ve com a conseqüència de la llibertat. Mireu: quan una mare se sacrifica per amor dels seus fills, ha triat; i, segons la mesura d'aquest amor, així es manifestarà la seva llibertat. Si aquest amor és gran, la llibertat apareixerà fecunda; el bé dels fills prové d'aquesta beneïda llibertat, que suposa donació i prové d'aquesta beneïda donació, que és justament llibertat.

Però em preguntareu, quan aconseguim allò que estimem amb tota l'ànima ja no continuarem buscant. Ha desaparegut la llibertat? Jo us asseguro que aleshores és més operativa que mai, perquè l'amor no s'accontenta amb un acompliment rutinari ni es compagina amb el tedi o amb l'apatia. Estimar significa recomençar cada dia a servir, amb obres d'afecte.

Hi insisteixo: voldria gravar-ho al foc en cadascú: la llibertat i la donació

no es contradiuen: se sostenen mútuament. La llibertat només pot lliurar-se per amor; no concebo cap altra mena de despreniment. No és cap joc de paraules, més o menys encertat. En la donació voluntària, a cada instant d'aquesta dedicació, la llibertat renova l'amor, i renovar-se és ser contínuament jove, generós, capaç de grans ideals i de grans sacrificis. Recordo que em vaig endur una alegria en saber que dels joves, en portuguès, se'n diu *os novos*. I ho són. Us explico aquesta anècdota perquè ja he complert bastants anys, però quan reso al peu de l'altar *al Déu que omple d'alegria la meva joventut*,^[28] em sento molt jove i sé que mai no arribaré a considerar-me vell; perquè, si sóc fidel al meu Déu, l'Amor em vivificarà contínuament: es renovarà, com la de l'àliga, la meva joventut.^[29]

Per amor a la llibertat, ens lliguem.
Únicament la supèrbia atribueix a
aquests lligams el pes d'una cadena.
La veritable humilitat, que ens
ensenya Aquell que és mans i humil
de cor, ens mostra que el seu jou és
suau i la seva càrrega lleugera;[30] el
jou és la llibertat, el jou és l'amor, el
jou es la unitat, el jou és la vida, que
Ell ens guanyà a la Creu.

La llibertat de les consciències

Quan, durant els meus anys de
sacerdoci, no diré que predico, sinó
que clamo el meu amor a la llibertat
personal, noto en alguns un posat de
desconfiança, com si sospitessin que
la defensa de la llibertat enclogués
un perill per a la fe. Que es
tranquil·litzin aquests pusil·lànimes.
Exclusivament atempta contra la fe
una equivocada interpretació de la
llibertat, una llibertat sense cap fi,
sense norma objectiva, sense llei,
sense responsabilitat. En un mot: el

llibertinatge. Malauradament, és això el que alguns propugnen; aquesta reivindicació sí que constitueix un atemptat a la fe.

Per això no és exacte parlar de *llibertat de consciència*, que equival a avaluar com de bona categoria moral el fet que l'home rebutgi Déu. Ja hem recordat que podem oposar-nos als designis salvadors del Senyor; podem, però no hem de fer-ho. I si algú adoptava deliberadament aquesta actitud, pecaria per transgressió del manament primer i fonamental: *estimaràs Jahvé amb tot el cor*.[31]

Jo defenso amb totes les meves forces *la llibertat de les consciències*[32] que denota que no és lícit a ningú d'impedir que la criatura reti culte a Déu. S'han de respectar les legítimes ànsies de veritat: l'home té una obligació greu de cercar el Senyor, de conèixer-lo i adorar-lo, però a la

terra ningú no s'ha de permetre d'imposar al proïsme la pràctica d'una fe que no té; de la mateixa manera que ningú no pot apropiarse el dret de fer mal a qui l'ha rebuda de Déu.

La Nostra Santa Mare l'Església sempre s'ha pronunciat per la llibertat, i ha rebutjat tots els fatalismes, antics i menys antics. Ha assenyalat que cada ànima és mestressa del seu destí, per bé o per mal: *i els qui no es van apartar del bé aniran a la vida eterna; els qui cometeren el mal, al foc etern.*[33]

Sempre ens impressiona aquesta tremenda capacitat teva i meva, de tots, que revela alhora el signe de la nostra noblesa. *Talment el pecat és un mal voluntari, que de cap manera no fóra pecat si no tingués el seu principi en la voluntat: i és tanta l'evidència d'aquesta afirmació, que els pocs savis i els molts ignorants que habiten el món, hi estan d'acord.*[34]

Torno a aixecar el cor en acció de gràcies al meu Déu, al meu Senyor, perquè res no el privava d'haver-nos creat impecables, amb un impuls irresistible vers el bé, però *va creure que els seus servidors serien millors si el servien lliurement*.^[35] Que en són, de grans, l'amor, i la misericòrdia del nostre Pare! Davant aquestes realitats de les seves *bogeries divines* pels fills, jo voldria tenir mil boques, mil cors, més encara, que em permetessin de viure en una contínua lloança a Déu Pare, a Déu Fill, a Déu Esperit Sant. Penseu que el Totpoderós, el qui amb la seva Providència governa l'Univers, no desitja servents forçats: s'estima més fills lliures. Ha ficat en l'ànima de cada un de nosaltres —per bé que naixem *proni ad peccatum*, inclinats al pecat, per la caiguda de la primera parella— una espurna de la seva intel·ligència infinita, l'atracció envers allò que és bo, una ànsia de pau perdurable. I ens mena a

entendre que la veritat, la felicitat i la llibertat s'aconsegueixen quan procurem que germini en nosaltres aquesta llavor de vida eterna.

Respondre que no a Déu, rebutjar aquest principi de felicitat nova i definitiva, ho ha deixat en mans de la criatura. Però si obra així, deixa de ser fill per convertir-se en esclau.

Cada cosa és allò que li convé segons la seva naturalesa; per això, quan es mou a la recerca de quelcom estrany, no actua segons la seva pròpia manera de ser, sinó per un impuls d'altri; i això és servil. L'home és racional per naturalesa. Quan es comporta segons la raó, ho fa pel seu moviment propi, tal com qui és: i això és propi de la llibertat. Quan peca, obra fora de raó, i aleshores es deixa conduir per l'impuls d'un altre, subjecte en confins aliens, i per això qui accepta el pecat és servent del pecat.[36]

Permeteu-me que insisteixi en això; és molt clar i ho podem comprovar sovint al nostre entorn o en el nostre propi jo: cap home no s'escapa d'una servitud o altra. Els uns es prosternen davant el diner; els altres adoren el poder; i d'altres, la relativa tranquil·litat de l'escepticisme; i n'hi ha que descobreixen en la sensualitat el seu vedell d'or. I el mateix s'esdevé amb les coses nobles. Ens afanyem en una feina, en una empresa de proporcions més o menys grans, en l'acompliment d'una obra científica, artística, literària, espiritual. Si un hom s'hi aferma, si hi posa una veritable passió, el qui s'hi lliura en viu esclau, es dedica amb goig al servei de la finalitat de la seva tasca.

Esclavitud per esclavitud —si, tanmateix, hem de servir, ja que tant si ho admetem com si no, això és la condició humana—, no hi ha res més bo que reconèixer-se esclaus de Déu per Amor. Perquè en aquest moment

perdem la situació d'esclaus, per a convertir-nos en amics, en fills. I es aquí on es manifesta la diferència: afrontem les honestes ocupacions del món amb la mateixa passió, amb el mateix afany que els altres, però amb la pau en el fons de l'ànima; amb alegria i serenitat, també en les contradiccions: perquè no dipositem la confiança en allò que passa, sinó en allò que roman per sempre, *no som fills de l'esclava, sinó de la lliure.*

[37]

D'on ens ve aquesta llibertat? Ve de Crist, Senyor Nostre. Aquesta és la llibertat amb què ens ha redimit.[38] Per això ensenya: *si el Fill, doncs, us ateny la llibertat, sereu lliures de viure.*[39] Els cristians no hem de manllevar a ningú el veritable sentit d'aquest do, ja que l'única llibertat que salva l'home és cristiana.

Em plau de parlar de l'aventura de la llibertat, perquè així es desenvolupa

la vostra vida i la meva. Lliurement —com a fills, hi insisteixo, no com a esclaus—, seguim el sender que el Senyor ha assenyalat per a cada un de nosaltres. Assaborim aquesta amplitud de moviments com un regal de Déu.

Lliurement, sense cap coacció, perquè em dóna la gana, em decideixo per Déu. I em comprometo a servir, a convertir la meva existència en una donació als altres, per amor al meu Senyor Jesús. Aquesta llibertat m'anima a clamar que res, a la terra, no em separarà de la caritat de Crist.[40]

Responsables davant Déu

Déu al principi va fer l'home i el va deixar en mans del seu lliure arbitri. Això no s'esdevindria si no tingués lliure elecció.[41] Som responsables davant Déu, de totes les accions que realitzem lliurement. Aquí no hi caben anonimats; l'home es troba de

cara al seu Senyor, i està en la seva voluntat que es resolgui a viure com un amic o com un enemic. Així comença el camí de la lluita interior, que és una empresa per a tota la vida, perquè mentre dura el nostre pas per la terra ningú no ha assolit la plenitud de la seva llibertat.

La nostra fe cristiana ens porta, a més, a assegurar a tothom un clima de llibertat, començant per allunyar tota mena de coaccions enganyoses en la presentació de la fe. *Si som arrossegats vers Crist, creiem sense voler; aleshores s'usa la violència, no la llibertat. Sense que un ho vulgui, es pot entrar a l'Església; sense que un ho vulgui, es pot acostar a l'altar; pot, sense voler-ho, rebre el Sagrament. Però només pot creure el qui vol.*^[42] I resulta evident que arribats a l'edat de la raó, cal la llibertat personal per a entrar a l'Església, i per a correspondre a les contínues crides que el Senyor ens adreça.

En la paràbola dels invitats al sopar, el pare de família, després de saber que alguns dels qui havien d'acudir a la festa s'han excusat amb raons i excuses fàcils, ordena al criat: *surt pels camins i pels tancats i fes entrar per força —compelle intrare— els que trobis, perquè vinguin.*[43] Això no és coacció? ¿No és fer ús de violència contra la legítima llibertat de cada consciència?

Si meditem l'Evangelí i ponderem els ensenyaments de Jesús, no confondrem aquestes ordres amb la coacció. Vegeu de quina manera Crist insinua sempre: *si vols ésser perfecte... si algú em vol seguir.* Aquest *compelle intrare* no comporta violència física ni moral: reflecteix l'empenta de l'exemple cristià, que en la seva manera de procedir mostra la força de Déu: *mireu com atreu el Pare: delecta ensenyant, sense imposar la necessitat. És així com atreu cap a Ell.*[44]

Quan un respira aquest ambient de llibertat, s'entén ben clar que obrar malament no es cap alliberament, sinó una esclavitud. *Qui pecca contra Déu conserva el lliure arbitri quant a la llibertat de coacció, però l'ha perdut quant a la llibertat de culpa.*

[45] Potser manifestarà que s'ha comportat d'acord amb les seves preferències, però no aconseguirà de pronunciar la veu de la veritable llibertat, per tal com s'ha fet esclau d'allò que ell mateix ha decidit, i s'ha decidit per la cosa pitjor, per l'absència de Déu, i allí no hi ha llibertat.

Us ho torno a dir: no accepto cap altra esclavitud que la de l'Amor de Déu. I això perquè, tal com ja us ho he comentat en d'altres moments, la religió és la major rebel·lia de l'home que no tolera viure com una bèstia, que no es conforma —no s'aquieta— si no tracta i coneix el Creador. Us vull rebels, lliures de tot lligament,

perquè us vull amb mi —és Crist qui ens hi vol!— fills de Déu. Esclavatge o filiació divina: heus aquí el dilema de la nostra vida. O fills de Déu o esclaus de la supèrbia, de la sensualitat, d'aquest egoisme angoiós en què tantes ànimes semblen debatre's.

L'Amor de Déu assenyala el camí de la veritat, de la justícia, del bé. Quan ens decidim a respondre al Senyor: *la meva llibertat per a Vós*, ens trobem alliberats de totes les cadenes que ens havien lligat a coses sense importància, a preocupacions ridícules, a ambicions mesquines. I la llibertat —tresor incalculable, perla meravellosa que fóra trist de llençar a les bèsties[46] — és esmerçada tota sencera a aprendre de fer el bé.[47]

Aquesta és la llibertat gloriosa dels fills de Déu. Els cristians acovardits —cohibits o envejosos— en llur conducta, davant el llibertinatge dels

qui no han aollit la Paraula de Déu, demostrarien tenir un concepte miserable de la nostra fe. Si de debò complim la Llei de Crist —si ens hi esforcem, perquè no sempre ho aconseguirem—, ens descobrirem proveïts d'aquesta meravellosa gallardia d'esperit, que no necessita anar a cercar enlloc més el sentit de la dignitat humana més completa.

La nostra fe no és cap càrrega, ni cap limitació. Quina pobra idea de la veritat cristiana manifestaria qui raonés així! En decidir-nos per Déu, no hi perdem res, ho guanyem tot: qui al preu de l'ànima *conserva la vida, la perdrà; i qui perdi la seva vida per amor meu, la retrobarà*.[48]

Hem tret la carta guanyadora, el primer premi. Mai que hi hagi res que ens privi de veure això clarament, examinem l'interior de la nostra ànima: potser hi trobarem poca fe, poc tracte personal amb Déu,

poca vida d'oració. Hem de pregar al Senyor —mitjançant la seva Mare i Mare Nostra— que ens augmenti el seu amor, que ens concedeixi de tastar la dolçor de la seva presència, ja que és tan sols quan hom estima que arriba a la llibertat més plena: la de no voler abandonar mai, per tota l'eternitat, l'objecte dels nostres amors.

.....

[1] Lc V, 4.

[2] Lc V, 8.

[3] St. Agustí, *Sermó* CLXIX, 13 (PL 38, 923).

[4] Lc XIX, 14.

[5] Dt XXX, 15-16, 19.

[6] Mt XIX, 21.

[7] Mt XIX, 22.

[8] Lc I, 38.

[9] Hebr. X, 7.

[10] Cfr. Lc XXII, 44.

[11] Is LIII, 7.

[12] Ioh X, 17-18.

[13] Ioh VIII, 32.

[14] Orígenes, *Commentarii in Epistolam ad Romanos*, V, 6 (PG 14, 1034-1035).

[15] Cfr. Gal IV, 31.

[16] Cfr. Ioh XIV, 6.

[17] Cfr. Act IX, 6.

[18] Mt XXII, 37.

[19] Rom VIII, 21.

[20] St. Màxim Confessor, *Capita de charitate*, II, 32 (PG 90, 995).

[21] St. Tomàs d'Aquino, *Super epistolas S. Pauli lectura. Ad Romanos, cap. II, lect. III*, 217 (ed. Marietti, Torino, 1953).

[22] Orígenes, *Contra Celsum*, VIII, 36 (PG 11, 1571).

[23] Mt IV, 10.

[24] Cfr. Mt XI, 30.

[25] Ps II, 3.

[26] Iudae, 12.

[27] Cfr. Mt XXI, 18.

[28] Ps XLII, 4.

[29] Cfr. Ps CII, 5.

[30] Cfr. Mt XI, 29-30.

[31] Dt VI, 5.

[32] Lleó XIII, Enc. *Libertas praestantissimum*, 20-VI-1888, ASS 20 (1888), 606.

[33] Símbol *Quicumque*.

[34] St. Agustí. *De vera religione*, XIV, 27 (PL 34, 133)

[35] St. Agustí, *Ibídem* (PL 34, 134).

[36] Ioh VIII, 34. St. Tomàs d'Aquino, *Super Evangelium S. Ioannis lectura*, cap. VIII, lect. IV, 1204 (ed. Marietti, Torino, 1952).

[37] Gal IV, 31.

[38] Cfr. Gal IV, 31.

[39] Ioh VIII, 36.

[40] Cfr. Rom VIII, 39.

[41] St. Tomàs d'Aquino, *Questiones disputatae. De malo*, q. VI, a. I.

[42] St. Agustí, *In Ioannis Evangelium tractatus*, XXVI, 2 (PL 35, 1607).

[43] Lc XIV, 23.

[44] St. Agustí, *In Ioannis Evangelium tractatus*, XXVI, 7 (PL 35, 1610).

[45] St. Tomàs d'Aquino, *Ibídem*.

[46] Cfr. Mt. VII, 6.

[47] Cfr. Is I, 17.

[48] Mt X, 39.

pdf | document generat
automàticament des de [https://
opusdei.org/ca-ad/article/la-llibertat-un-
do-de-deu/](https://opusdei.org/ca-ad/article/la-llibertat-un-do-de-deu/) (14/03/2026)